

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD
REPUBLIKE SRPSKE
BANJALUKA
62 0 Ps 007940 13 Rev
Banja Luka, 18.11.2015. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sastavljenom od sudija Rose Obradović, kao predsjednika vijeća, Darka Osmića i Biljane Tomić kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja F. G., C. & S. AG” ... Z., Š., zastupan po B.M., D.I., V.D., P.R., E.T. i D.S.-H., advokatima iz S., ..., protiv tuženog P. d.o.o. F., ..., F., zastupan po punomoćniku M.Č., advokatu iz F., ..., radi povrede prava industrijske svojine, odlučujući o reviziji tužitelja izjavljenoj protiv presude Višeg privrednog suda u Banjaluci 62 0 Ps 007940 13 Pž od 18.3.2013. godine, na sjednici održanoj dana 18.11.2015. godine, donio je

PRESUDU

Revizija se odbija.

Obrazloženje

Prvostepenom presudom Okružnog privrednog suda u Trebinju 62 0 Ps 007940 10 Ps od 28.12.2012. godine odbijen je tužbeni zahtjev tužitelja kojim je tražio:

1. da se utvrdi da je tuženi P. d.o.o. F. izvršio povredu isključivih prava na žig S. i S. 84” koji su registrovani na ime tužitelja F. G., C. & S. AG tako što je protivpravno u promet stavio proizvode koji nose žig S.,
2. da se obaveže tuženi P. d.o.o. F. da prestane sa svim radnjama kojima se vrši dalja povreda prava registriranih žigova tužitelja te da postojeće plasirane proizvode u roku od 8 dana povuče sa tržišta i uništi,
3. da se obaveže tuženi P. d.o.o. F. da objavi ovu presudu o svom trošku u dnevnom listu D.a. u roku od 8 dana od dana prijema presude,
4. da se obaveže tuženi P. d.o.o. F. da tužitelju na ime nezakonito stečene dobiti isplati iznos od 300.698,93 KM sa zakonskom zateznom kamatom po stopi utvrđenoj Zakonom o visini stope zakonske zatezne kamate počev od 8.7.2010. godine na iznos od 108.742,40 KM do isplate, a od 10.9.2010. godine na iznos od 191.956,79 KM,
5. da se obaveže tuženi P. d.o.o. F. da tužitelju naknadi troškove parničnog postupka.

Obavezan je tužitelj da tuženom naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 25.194,60 KM u roku od 15 dana.

Drugostepenom presudom Višeg privrednog suda u Banjaluci 62 0 Ps 007940 13 Pž od 18.3.2013. godine žalba tužitelja je odbijena i prvostepena presuda potvrđena.

Blagovremenom revizijom drugostepenu presudu pobija tužitelj zbog pogrešne primjene materijalnog prava i povrede odredaba parničnog postupka, s prijedlogom da se revizija usvoji i pobijana presuda preinači tako da se udovolji tužbenom zahtjevu u cjelosti, ili da se revizija usvoji, pobijana presuda ukine i predmet vrati drugostepenom sudu na ponovno suđenje.

Odgovor na reviziju nije podnesen.

Revizija nije osnovana.

Predmet odlučivanja u ovom parničnom postupku je zahtjev tužitelja za zaštitu po osnovu prava na žig kojim je tražio da se utvrdi da je tuženi izvršio povredu prava na žigove za proizvode S. i S. 84 koji su registrovani na tužitelja, tako što je protivpravno stavio u promet koji nose navedene žigove; da se naloži tuženom da prestane sa daljim povredama prava tužitelja na navedene žigove; da povuče sa tržišta i uništi plasirane proizvode u roku od 8 dana; da tužitelju isplati na ime nezakonito stečene dobiti iznos od 300.698,93 KM sa zakonskom zateznom kamatom i tužitelju naknadi troškove postupka.

Odlučujući o ovako postavljenom tužbenom zahtjevu, prvostepeni sud je utvrdio: da je tužitelj nosilac prava na žig proizvoda S. i S.84; da su preduzeća B.P. i B.C. iz Č. imala ugovor o licenci sa tužiteljem za proizvodnju i prodaju alkoholnih pića S.; da su davalac i primalac licence dana 03.4.2009. godine zaključili ugovor o prestanku ugovora o licenci od 04.5.2000. godine; da je između tužitelja i društava B.C. d.o.o. i B.P. d.o.o. iz Č. došlo do spora u vezi prava i obaveza iz ugovora o licenci i ugovora o prestanku ugovora o licenci i da se tim povodom vodi parnični postupak kod nadležnog suda u Sarajevu; da su društva B.C. i B.P. iz Č. i nakon raskida ugovora o licenci imala pravo da i dalje prodaju robu na zalihama kako je to regulisano ugovorom o licenci; da je nakon prestanka ugovora o licenci između gore navedenih stranaka društvo S. BiH d.o.o. dopisima obavještavalo sva zainteresovana lica, bez konkretnog označavanja lica kojima su dopisi upućeni o prestanku ugovora o licenci sa društvima iz Č.; da su i društva iz Č. obavještavala kupce da i dalje imaju pravo prodavati robu sa žigom S. koja se nalazi na zalihama; da je tuženi duži niz godina od društava iz Č. nabavljao robu sa oznakom S. te ju je nastavljao nabavljati i u periodu od 01.10.2009. do 10.09.2010. godine (utuženi period), u kom tužitelj smatra da su povrijeđena njegova prava na žig i da je tuženi u utuženom periodu od prodaje proizvoda sa žigom S. ostvario prihod od 300.698,93 KM; da su advokati tužitelja - Advokatska kancelarija M. & C. iz S. tuženom uputili zvaničnu obavijest - opomenu i zabranu prodaje proizvoda sa žigom S. dana 18.11.2010. godine koju je tuženi primio 23.11.2010. godine i da je po inicijativi tužitelja Tržišna ... RS izvršila kontrolu poslovanja tuženog u pogledu prometa roba sa žigom tužitelja, u kojoj kontroli nije našla nepravilnosti, o čemu je sačinila zapisnik i obavijestila Advokatsko društvo M. & C. dopisom od 29.11.2010. godine.

Imajući u vidu ovako utvrđeno činjenično stanje, prvostepeni sud nalazi da tužitelj nije dokazao da u vrijeme nabavljanja robe sa žigom S. od strane tuženog, društva iz Č. nisu imala pravo prodavati tu robu, te da nije dokazao visinu dobiti tuženog, pa je iz tih razloga tužbeni zahtjev odbio u cjelini.

Odlučujući o žalbi tuženog izjavljenoj protiv prvostepene presude, drugostepeni sud je žalbu odbio i prvostepenu presudu potvrdio, prihvatajući činjenično utvrđenje i pravno shvatanje prvostepenog suda, izuzev u dijelu kojim prvostepeni sud nalazi da tužitelj nije dokazao visinu dobiti tuženog u utuženom periodu, što u krajnjem nije bilo od značaja za odluku drugostepenog suda, pri činjenici da tužitelj nije dokazao da je tuženi bespravno upotrebljavao njegov žig nabavljajući u veleprodaji i dalje prodajući alkoholna pića sa žigom tužitelja. Naime, drugostepeni sud smatra da je tuženi alkoholna pića sa žigom na koji ima pravo tužitelj nabavljao od društava iz Č. niz godina prije zaključenja ugovora o prestanku ugovora o licenci između tužitelja i društava iz Č.. Tuženi nije znao niti je mogao znati konačan ishod sudskih postupaka koji su bili u toku između tužitelja i društava iz Č. u vezi ugovora o licenci, a takođe nije morao znati ni do kog momenta društva iz Č. imaju pravo distribuirati proizvode koji nose žig na koji ima pravo tužitelj, obzirom na raniju dugogodišnju poslovnu saradnju između tuženog i društava iz Č..

Pravilno drugostepeni sud nalazi da tuženi nije znao niti je morao znati sadržaj međusobnog odnosa između tužitelja i društava B.C. i B.P. iz Č. iz ugovora o licenci za prodaju i proizvodnju alkoholnih pića S. i S.84, kao ni iz ugovora o prestanku tog ugovora u pogledu prava na distribuciju proizvedenih, a nerasprodatih zaliha te robe nakon prestanka ugovora o licenci. Ovo tim prije jer ugovor o licenci nije izveden kao dokaz u ovom postupku, a tuženi nije bio u obavezi da zna do kada preduzeća iz Č. kao njegovi dugogodišnji partneri imaju pravo distribucije tih pića, bez obzira na javna saopštenja sa različitim sadržajem koja su davale obe strane iz ugovora o licenci. O svemu navedenom drugostepeni sud je dao razložno i sadržajno obrazloženje koje u cjelosti prihvata i ovaj sud, pa se ponovno obrazlaganje međusobnog odnosa tužitelja i tuženog, tužitelja i društava iz Č. i tuženog i društava iz Č. ukazuje suvišnim.

Međutim, ovaj sud nalazi da međusobni odnos tužitelja i društava iz Č. iz ugovora o licenci i ugovora o prestanku tog ugovora nije odlučujući za rezultat ove parnice, na čemu insistira revident. Tuženi kao učesnik u distribuciji robe u lancu proizvođač-trgovina na veliko-trgovina na malo-potrošač nije bio u obavezi da ima saznanje o validnosti prava proizvođača na robu koju od njega nabavlja. Zaštita robnih i uslužnih žigova je u nadležnosti tržišne inspekcije, a prema Zakonu o inspekcijama u RS („Sl. glasnik RS“, broj 113/05). Kako je roba sa žigom na koji tužitelj ima pravo bila, u slobodnom prometu, te tuženi nije imao razloga za sumnju u legalnost tog prometa, jedina relevantna činjenica za presuđenje u ovom sporu je momenat kad je nosilac prava na žig obavijestio tuženog, odnosno stavio zabranu prometa tuženog robe sa njegovim žigom. Zbog toga je pravilna tvrdnja revidenta da u ovom postupku treba primjeniti odredbu člana 86. Zakona o industrijskoj svojini u BiH (“Sl. glasnik BiH”, broj 3/02, u daljem tekstu: Zakon), koji je bio na snazi u vrijeme nastanka odnosno pravne situacije.

Odredbom stava 1. navedenog člana propisano je da nosilac žiga ima isključivo pravo na obilježavanje žigom roba odnosno usluga za koje je priznato i isključivo pravo upotrebe žiga u privrednom prometu za te robe odnosno usluge.

Odredbom stava 4. istog člana propisano je da nosilac žiga može **zabraniti** trećim licima da bez njegovog odobrenja upotrebljavaju znak koji je isti sa znakom ili sličan znaku za robe, odnosno usluge iste ili slične vrste, kao što su one za koje je žig priznat ili ga upotrebljavati za obilježavanje tih roba, odnosno usluga, posebno da ga stavlja na robe ili njihovu ambalažu, nude usluge ili stavljaju na tržište robe sa tim znakom ili skladište proizvode sa namjerom stavljanja na tržište, uvoze ili izvoze robe s tim znakom ili upotrebljavaju taj znak u trgovačkom imenu, korespondenciji ili oglašavanju.

Dakle, iz citiranih odredbi Zakona o industrijskoj svojini jasno je da treće lice može svjesno povrijediti pravo na žig u smislu odredbe člana 137. Zakona, samo ako postupa suprotno **zabrani** za upotrebu žiga koju može staviti trećem licu samo nosilac prava na žig. U konkretnoj situaciji, ukoliko se tuženi može i smatrati trećim licem u smislu člana 86. stav 4. Zakona, ovaj sud nalazi da tužitelj nije u relevantnom periodu takvu zabranu uputio tuženom. Na stavljanje takve zabrane ovlašten je samo nosilac žiga, što je u ovoj situaciji nesporno tužitelj (F. G., C. & S. AG"). Prema izvedenim dokazima, obavijesti o promjeni odnosa iz ugovora o licenci, tužitelj - društva iz Č. i to dopisima od 01.10.2009. godine, 23.4.2010. godine, 20.5.2010. godine i 27.7.2010. godine naslovljenim sa "Poštovani kupci" i "Poštovani partneri" davalo je društvo S. BiH d.o.o.. Ovo znači da su obavijesti upućivane neodređenom krugu lica, ali ne i konkretno tuženom, što je svakako protivno pravilima poslovnog pismenog komuniciranja. Osim toga, društvo S. BiH d.o.o. je različito pravno lice od nosioca prava na žig i tokom postupka nije izveden niti jedan dokaz da je to društvo bilo ovlašteno da upućuje ovakve obavijesti ili da su na njega prenesena prava na žig u smislu odredbi člana 132. i člana 133. Zakona o pravu industrijske svojine, a ni da je tuženi konkretno primio takvu obavjest. Zbog navedenog, ovaj sud nalazi da se gore navedene obavjesti ne mogu smatrati zabranom u smislu člana 84. stav 6. Zakona o pravu industrijske svojine.

Prvi dopis koji se po sadržaju i formi može smatrati zabranom upotrebe žiga u smislu člana 86. stav 4. Zakona je pismeno koje nosi naslov "zvanična obavjest" od 18.11.2010. godine koje je upućeno tuženom od strane Advokatskog društva M. & C. (koje se u tom pismenu nije iskazalo kao punomoćnik nosioca prava na žig "Stock" i S.84). Međutim, ova zabrana se ne može smatrati relevantnom budući da je upućena tuženom izvan utuženog perioda (01.10.2009. do 10.9.2010. godine), u kom je tuženi nabavljao i dalje distribuirao pića od društava iz Č. i prema stanju spisa zaprimljena je kod tuženog 23.11.2010. godine, odnosno istog dana kad je tužba u ovom predmetu predata na poštu.

Dakle, ovaj sud nalazi da tužitelj sve do podnošenja tužbe u ovoj parnici nije tuženom zabranio prometovanje robe sa žigom na koji je nosilac prava, a koju je tuženi kupovao od nosioca licence i dalje prodavao trgovcima na malo niz godina prije raskida ugovora o licenci između tužitelja i nosioca licence, to ne postoji povreda prava na žig tužitelja u smislu odredbe člana 137. stav 1. u vezi sa članom 86. Zakona, pa su sudovi pravilno odlučili kad su odbili tužbeni zahtjev.

Kako ne postoji povreda prava na žig tužitelja u smislu odredbe 137. stav 1. Zakona, to ne postoji ni osnov za naknadu štete tužitelju, odnosno osnov za vraćanje stečene dobiti tuženog, pa se ukazuje nepotrebnim obrazlaganje prigovora revidenta u pogledu visine štete i dobiti tuženog.

Iz svega navedenog proizlazi da pobijana presuda nema nedostataka na koje se ukazuje revizijom, niti onih na koje sud pazi po službenoj dužnosti, pa je o reviziji tužitelja odlučeno kao u izreci temeljem odredbe člana 248. Zakona o parničnom postupku ("Službeni glasnik RS" br. 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13).

Predsjednik vijeća
Rosa Obradović

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Amila Podrašćić